

Raadsvoorstel griffie

Portefeuillehouder: N.v.t.		Opgesteld door: Rekenkamer Nieuwkoop
Besluitvormende vergadering: 8 mei 2025		Raadsnummer (niet invullen, dit vult de griffie in)
Titel / onderwerp: Rekenkamerrapport Vitale dorpskernen		
<p>Samenvatting:</p> <p>Elke gemeente heeft een rekenkamer. Een rekenkamer doet onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentebestuur. Zij kan, wanneer de gemeenteraad daarom vraagt of op eigen initiatief, onderzoek doen naar allerlei uiteenlopende onderwerpen. Omdat ze onafhankelijk opereert, mag ze zelf bepalen welk onderwerp zij wil onderzoeken en hoe ze dat wil doen. Onderzoek door de Rekenkamer kan de inzichten van de raad vergroten, en de raad kan dit gebruiken om haar controlerende en kaderstellende taak beter in te vullen. Aanbevelingen van de Rekenkamer zorgen ervoor dat het beleid en uitvoering naar een hoger niveau wordt gebracht.</p> <p>De onafhankelijke rekenkamer van de gemeenteraad van Nieuwkoop heeft onderzoek gedaan naar het thema vitale dorpskernen. Het onderzoek maakt inzichtelijk in hoeverre het gevoerde beleid van de gemeente Nieuwkoop op het gebied van vitale dorpskernen aansluit op de behoefte, verwachting en ervaring van inwoners.</p> <p>De raad wordt voorgesteld de aanbevelingen van dit rekenkamerrapport vast te stellen en daarmee opdrachten te geven aan het college.</p>		

De raad besluit:

Conform de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport Vitale dorpskernen het college opdracht te geven om:

1. in de P&C-documenten een paragraaf op te nemen waarin de beleidsdoelen en activiteiten per dorp in samenhang worden gezien;
2. bij de actualisatie van de beleidskaders oog te hebben voor de samenhang vanuit de ambities voor vitale dorpskernen;
3. inwoners en dorpsvertegenwoordigers te betrekken bij doelen, inspanningen en resultaten op gebied van vitale dorpen.

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

In de consultatieworkshop met de gemeenteraad die gehouden werd op 20 april 2023, is het onderwerp vitale dorpskernen als mogelijk onderzoeksonderwerp aangedragen. De rekenkamer besloot dit (grote) onderzoek hét onderzoek van 2024 te laten zijn.

Het streven naar sterke en vitale dorpskernen met een goed voorzieningenniveau staat centraal in beleid van het gemeentebestuur. Sterk en vitaal houdt voor de gemeente onder meer in: voldoende woningen, een groene omgeving die uitnodigt tot bewegen, een actief verenigingsleven en een goed voorzieningenniveau, waaronder moderne scholen en levendige dorpscentra. De gemeente kiest daarbij voor een dorpsgerichte aanpak: in het coalitieakkoord en het daaruit voortkomende collegeprogramma zijn maatregelen opgenomen die gespecificeerd zijn per dorp. Met dit onderzoek heeft de rekenkamer het thema vitale dorpskernen onderzocht vanuit het perspectief van de inwoners: sluiten het beleid en de ambities van de gemeente op het gebied van vitale dorpskernen aan op het perspectief van inwoners?

Conclusies

De rekenkamer constateert op basis van de bevindingen dat de inzet van de gemeente op vitale dorpskernen in hoofdlijn goed aansluit op onderwerpen die inwoners belangrijk vinden. Knelpunten zijn er ook: dat de voorzieningen in dorpen verschillen is voor inwoners niet altijd goed begrijpelijk, het aanbod op mobiliteit blijft achter bij de behoefte van inwoners ondanks inspanningen van de gemeente en de gemeentelijke ondersteuning van initiatieven van inwoners en verenigingen leidt in de praktijk soms tot teleurstellingen. De rekenkamer ziet dat de gemeente probeert om de juiste verwachtingen bij inwoners te wekken over wat de gemeente kan doen bij vragen vanuit inwoners. De rekenkamer ziet dat de samenhang tussen de verschillende inspanningen van de gemeente voor inwoners per dorp niet altijd zichtbaar is, ook doordat er geen overkoepelend afwegingskader is op het gebied van vitale kernen. Tenslotte constateert de rekenkamer dat de raad vooral vanuit zijn volksvertegenwoordigende rol op dit thema betrokken is, maar minder vanuit de kaderstellende en controlerende rol stuurt op de ambities voor vitale dorpskernen.

Aanbevelingen

De rekenkamer heeft op basis van de conclusies een drietal aanbevelingen opgesteld. Met deze aanbevelingen wordt het college verzocht om het inwonersperspectief nog een stap extra te laten aansluiten op de P&C-cyclus, de beleidskaders en doelen, inspanningen en resultaten op het gebied van vitale dorpen.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Het doel van dit onderzoek was om inzichtelijk te maken in hoeverre het gevoerde beleid van de gemeente Nieuwkoop op het gebied van vitale dorpskernen aansluit op de behoefte, verwachting en ervaring van inwoners.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

Terug te lezen in het rekenkamerrapport. Eerdere besluiten die raken aan het thema 'vitale dorpskernen', komen in het rapport terloops ter sprake.

Participatie / betrokken partijen / personen

Dit is een participatief onderzoek: er heeft een inwonersconsultatie plaatsgevonden. Daarnaast heeft de rekenkamer gesproken met diverse ambtenaren, vertegenwoordiging van (bestuurs-)leden, van de Verenigde Ondernemers Nieuwkoop en van de dorpsraden Het Vosje, Vrouwenakker, Woerdense

Verlaat en Rondom de Plassen. Er zijn telefonisch verdiepende gesprekken gevoerd met zeventien inwoners die hebben aangegeven gebeld te willen worden over hun antwoorden in de inwonersconsultatie.

Na afronding van het rapport heeft de rekenkamer het college uitgenodigd voor een bestuurlijke reactie. Het college van B&W heeft een bestuurlijke reactie gegeven op het rapport (zie pagina 12 van het rapport).

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing

Gezondheid

Niet van toepassing

Varianten met argumenten voor en tegen

In het raadsbesluit zijn de aanbevelingen van het rapport overgenomen in beslispunten waardoor het college opdracht krijgt om deze uit te voeren. De gemeenteraad kan besluiten om af te wijken van deze aanbevelingen. In de bestuurlijke reactie plaatst het college bij twee aanbevelingen die de rekenkamer doet, kanttekeningen. Deze staan (dan ook) vermeld onder “kanttekeningen”.

Voorgesteld besluit

Conform de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport Vitale dorpskernen het college opdracht te geven om:

1. in de P&C-documenten een paragraaf op te nemen waarin de beleidsdoelen en activiteiten per dorp in samenhang worden gezien;
2. bij de actualisatie van de beleidskaders oog te hebben voor de samenhang vanuit de ambities voor vitale dorpskernen;
3. inwoners en dorpsvertegenwoordigingen te betrekken bij doelen, inspanningen en resultaten op gebied van vitale dorpen.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

In de bestuurlijke reactie van het college staat het college stil bij de aanbevelingen. Ten aanzien van de eerste aanbeveling acht het college het op voorhand niet noodzakelijk een extra paragraaf in de P&C-cyclus op te nemen over beleidsdoelen en activiteiten per dorp. Het college vraagt zich af of dit voldoende toegevoegde waarde heeft en zet vraagtekens bij of de begroting en/of jaarstukken de meest geschikte instrumenten zijn om de effectiviteit van het beleid rondom vitale kernen te beoordelen of dat naar een ander instrumentarium moet worden gezocht.

Ten aanzien van de derde aanbeveling om inwoners en dorpsvertegenwoordigingen te betrekken bij doelen, inspanningen en resultaten op gebied van vitale dorpen stipt het college aan “dat *het* enige voorzichtigheid *wil* betrachten ten aanzien van dorpsraden. Dit betreft niet een terughoudendheid in informeren en consulteren, maar de erkenning dat deze raden, hoe waardevol ook, niet de formele dorpsvertegenwoordigers zijn. Wij hebben we een representatieve democratie. Wat betekent dat bij besluitvorming de gemeenteraad de inwoners vertegenwoordigt.”

Financiële en Juridische gevolgen

Hoewel de uitvoering van de aanbevelingen enige adaptatie van de werkwijze van de ambtelijke organisatie vergt, ligt het niet in de lijn der verwachtingen dat dit met extra kosten gemoeid gaat.

Bijlagen

Rekenkamerrapport Vitale dorpskernen

Advies Meningsvormende Raad

